En Communist

Förord till den elektroniska utgåvan

Under arbete...

Sv. Theatern. N:o 163.

EN COMMUNIST.

KOMEDI I EN AKT

AF

JOHAN JOLIN.

STOCKHOLM. ALBRT BONNIEBS FÖRLAG.

Pris: 25 öre.EN COMMUNIST.

KOMEDI I EN AKT

AF

JOHAN JOLIN.

STOCKHOLM. ALBRT BONNIEBS FÖRLAG.PERSONERNA:

OLAUS PERPETUUS STOFILIUS. gammal Assessor. HENRIK STOFILIUS, haus brorson. ANNA GRETA ÖBLOM, hans gamla trotjenariuna.

(Händelsen tilldrager sig på en holme i Stockholms yttre skärgård).

STOCKHOLM. ALB. BONNIEBS BOKTRYCKERI, 1866.Ett litet förfallet lusthus på en ö, med åtskilliga interims-möbler, ett litet skrifbord, en grön trädgårdsstol, en tältsäng, en buteljkorg, ett par, tre reskoffertar, nattsäckar, snickareverktyg, skjutgevär, reskappa, och två storskärmade halmhattar hänga på venstra väggen; till kÖger är ett litet sÖndrigt fönster. Genom glasdörren i fonden ser man ^ön och den närbelägna stranden.

Första Scenen.

ANNA GRETA (ensam, städande skrifbordei, sätter på sig glasögonen för att läsa titeln på en af de många böckerna, hvilka ligga oordnade och uppslagne på bordet). L-e säger Le — Herre min himmel! Den som finge elda under kaffepannan med alla de här väl- signade utländska böckerna, som ha gjort min gamla gödd husbonde alldeles yr i mössan på ålderdomens dagar. — Jilan ska' vara ett sån't gammalt trofast kräk som jag, för att härda ut med alla assessorns vurmerier. Att bo så här på en obebodd ö i ett gammalt lusthus, för att i tre veckor vänta på far- tyget, som ska föra oss till Galnifonien. Så'na väl- signade påhitt! — (stafvar), L, e säger Le Com- nu-n-i-s-m-e — Komminimes. Joo, det är tocket der satetyg alltihop. Att alla människor ska' vara lika- som lika skapade och ha allting sitt på samma sätt, som assessorn säger. — Joo, det ä' hyggligt.

Stofilius (utanför). Anna Greta?

Anna Greta. Assessorn!

Stofilius. Ge mig brefvena från bror min! På skrifbordet ligga de!

Anna Greta. Ska ske, Assessorn! Herre min. himmel! Der sitter han ner vid stranden i fotbad ända upp till knäna, för att profva siua nya vatten- täta stöHar, och skaffap sig lungsot. Det blir min död att se allt det här eländet. (Vill gå ut med href- ven, men möter Stofilius i dörren).

Andra Scenen.

STOFILIUS. ANNA GKETA.

Stofilius. Halftimman är slut. (Han 'betraktar sin klocka. Han är klädd i grå vadmalsnattrocky med en liten hvit yllejfacka inunder^ oeh Öfverst en regn- krage, ett par långskaftiga stöflar, som räcka ofvan knäna, byxor i trikotfason med vidsydd fotbeklädnad af samma storblommiga ylletyg, damaskor till knäna, kcdott, nattmössa och derutanpå en hatt, stor som ett mindre paraply; han har en uppslagen bok i. handen, glasögon på näsan och en pipa i mun,). Mit; expe- riment har lyckats, inte en droppa vatten har gått igenom stöfflarna. Det är en ny blanksmörja, en ny glänsande idé. Ära vare de nya idéerna ! (Han lyf- ter högtidligt af sig hatten). Dra af mig mina idéer, Anna Greta! (Han sätter sig på en stol).

Anna Greta. Förr i verldeu talade aldrig Asses- sorn så*na der granna obegripliga ord.

Stofiliits. Jag öfvar mig som folktalare, min flicka, och då får man dra på ibland. Dra på du, min flicka ! Inte en droppa vatten!Anna Greta (afdrager i samma Ögonblick ena stÖJvelriy kvarvid vattnet sqvalar ur den). Nej bara halfya saltsjön.

Stofilius. Är det så? Ja, det är bra ! Det kom sig deraf att jag i distraction en gång ratade ut det ena benet när jag satt i vattnet, och då har väl ström- men inkommit ofvanifrån. Idéen har derföre icke gått i marvatten. Idéen skall resa sig ur ruinerna af den misslyckade tillämpningen, liksom en Phoeenix ur sin egen aska. Du förstår ju mina ord, Anna Greta?

Anna Greta. Ja, gubevars för annat. fAfsidesJ Då pratar han sin galimatias om igen fdrar aj den andra stöfvclnj,

Stofiliuus fmed grubblande uppsyn), Mina idéer skola taga form, mitt system skall gå igenom, det måste gå igenom!

Anna Greta (som vänder upp och ned på den andra af dragna stöfveln). Det har allt gått igenom här också.

Stofilius. Jaså, min flicka, der också! — Det är bra ! Utan mödor ingen lön, utan strider ingen seger. Hvar är bror mins bref?

Anna Greta. Här, Assessorn! — Herre Gud om Assessorn ändå lyssnade till hans råd och förmaningar. Det här tar döden på Assessorn.

Stofilus. Döden är lifvets blomningsstund, lif- vets blomknopp är en idé i sin hylsa, ett dödt lif är ett lif utan idéer.

Anna Greta. Herre Gud så obegripligt!

Stofilius. Hjelp mig af med min rockidé här.

Anna Greta. Allting kallar Assessorn för idé nu för tiden. Man ska vara så pass? klok som jag ännu är, för att kunna passa upp Assessorn.

Stofilius. Skulle du kunna öfverge din husbonde, Anna Greta?Anna Greta (förnärmad). Fråga de trettiotvå åren som jag pysslat om Assessorn, Mga mina silfver- medaljer från Pat erotiska Sällskapet, fråga mina pengar på sparbanken. Fast Assessorn lät dränka gamla Fylax och gråa Missan, de oskyldiga kräken som ätit ur samma fat i :Qorton år (snyftar), och fast Assessorn sålde sitt goda stenhus och sina rara möbler för det här upptåget att resa till Galnifornien, så vande jag att jag ginge samma väg som Fylax och Missan hellre än att få höra så*na frågor en gång till. Men hvad får man inte höra nu for tiden ! (snyftar),

Stofilius. Gråt inte, Anna Greta, fÖr du vet att jag är blödig till sinnes (hÖrjar snyfta). Gråt inte, min jQ.icka, för då blir jag ond, och då skjuter jag ihjäl dig med min nya bössidé, jaha, det gör jag, min lilla flicka. (De snyfta

båda).

K-s^sk Geeta. Jo, det ville jag väl se. Assessorn som inte lossat ett skott i all sin dar; Assessorn, som är mycket räddare än jag, och som

Stofilius. Är jag rädd? Jag har det moraliska modet, min flicka. Jag trotsar alla kommande faror och äfventyr för min idé. Jag skulle kunna låla bränna mig lifslefvande för den liksom salig Hussen. (Han knäpper småningom af sig sina hÖga damuskor).

Anna Greta. Salig Hussen ? Nu har han hvar- ken reda på döda eller lefvande. (Hon häller i kaffe åt honom).

Stofilius. Det fysiska modet, hvem har inte det? Tjuren så väl som slagtaren, arbetskarlen, sjömannen. Hvad betyder det fysiska modet mot det moraliska, mot idéens mod ? — En lycklig gåfva af starka nerver, det är det fysiska modet. Aj ! (Anna Greta lappar ena kaffekoppen, hvarvid Stoflliusspritter kÖgt i luften). Hvad du skrämde mig, mitt barn!

Anna Greta. Ja, det kan vara bra att ha det der fusiska modet ibland. Allting går rasande på denhär välsignade ön! Jag har inte slagit sönder en kopp på femton år.

Stofilius. Trösta dig, min flicka, vi få dricka ur samma kopp, vi ska dela, — halfvera V — Hvar _ har du mina kryddskorpor ?

Anna Greta. Åh ja, bara vi komma fram till Galnifornien så komma v^l alla komministrarne att re- gera i kryddskorpsfastaget, och då ska' de väl doppa allihop i samma kopp som vi. fHon tager locket af skorptunnan ock serverar sin husbonde), Mina rara hembakade skorpor! Gud vet hvad för munnar ni komma att hamna uti. Herre min himmel^ att menniskorna ska' få idéer på gamla dagar. — Ja, det har ABsessorn att tacka sin Marstrandsresa för, och den der galna fransosen, som det var så väl med. En landsstrykare, som försvann lika fort som han kom, bara han fick låna respengar af Assessorn, och som bara gaf i byte de der otäcka plaggena, så att Asses- sorn ser ut som en "Harlek'* om ben och fötter. (Sätter fram ett par tofflor ät Stofilius),

Stofilius. Aldrig ett ord om professor Mont- didier, min flicka, om du vill se mig dricka en enda kaffetår! Det var ett snille af första rangen. Han kände till mina förfäder Stofllieme, vetenskapsmän och lärde, så långt tillbaka man minnes. Det var han som afslöjade för mig alla mysterierna af communismens menniskoälskande idéer. Det är han, som upp- manat mig att göra mitt namn, liksom mina förfäders, till en ärestod i Sveriges häfder och att icke låta min mångsidiga juridiska beläsenhet ligga obrukad som en dammig foliant. Det är han, som väckt hos mig den sublima tanken att göra Galifomiens oordnade samhälle till ett experimentalfalt för

Anna Grketa. Lite mera kryddskorpor! (bjuder skorpor),

Stofilius. Montdidier gjorde mig den äran ätt låna en obetydlig summa penningar af mig, till dessvi mötas i San Francisko. Anna Greta! Min lilla flicka! Om två, tre år äro vi tillbaka i Sverige, rikare på erfaren tiet, lyckliga af de uppoffringar vi gjort, och allting är som förr.

Akna Oketa. Utom Fylax och gamla Missan. (torkar sina ögon).

Stofilius. Du skall följa dera åt — —

AnnaA Greta. Herre min Skapare!

Stofilius. Följa dem åt såsom karakteriska ao- eessoirer i den minnesteckning, som efterverlden skall skänka din husbonde. — Och nu, tag vår lilla båt, min flicka, och ro med detta bref till pastorsbostället midt öfver viken. (Han tar ett förségladt href ifrån bordet). Vi skola följas åt i afton till presten, och innan vi gå ombord på briggen, skola vi vara man och hustru.

Anna Greta (gör af häpnad en rörelse sä att skorporna falla af brickan), Åh, Gud bevara mej !

Stofilius (med sårad stolthet). Hvad säger du, Anna Greta?

Anna Greta (plockande upp skorporna). Jag säger: Gu' signe Guds gåfvor!

Stofilius. Jag friar efter en ny idé, enkel och utan formaliteter. Anna Greta, min flicka, vill du älska mig i nöd och lust?

Anna Greta. Åhja, det är allt undangjordt redan.

Stofilius. Du har rätt min flicka, det var eu obehörig fråga.

Anna Greta. Men Herre, min himmel! Hvad ska Assessorns slägt säga om allt det hur?

Stofilius. Jag är en fri man, jag följer mina idéer. Frihet och jemnlikhet. Må hvar och en få göra hvad han vill. — Lyd du, och ro till presten, min flicka.Anna Greta {för sig sjdf, i del hon går). Det slutar aldrig väl med min stackars Assessor. (Hon har under tiden ur en hattask upptagit och påklädt sig sin stora gammalmodiga halmhatt jemte en liten parasoll).

Tredje Scenen.

STOFILIUS (ensam).

Hon ger sig af. — Det var en god idé af mig. Ömsesidiga intressen, likhet i vanor, behof af hvar- andra, det är basen för ett Ij^ckligt äktenskap. Kär- lek! Hvad är kärlek? En skimrande såpbubbla, som sväller och sväller, och som famnar i sin spegel både himmel och jord, men brister för minsta vindpust. Stackars Anna Greta, lion anar inte orsaken till sin plötsliga lycka, hon har inte läst do engelska tidningarna, hon (bläddrar i en tidning). Också de trog- naste tjcnare rymma från sitt husbondfolk, när do komma till Califoruien och guldtörsten ÖfverfalUr dem. Du skall icko rymma från mig, hustru Anna Greta. Jag har dig fast och du skall hålla ut med mig intill iindan (läser i bre/vet från brodern). "Käraste broder! Öfvergif dina gagnlösa och galna resplaner. Om du ledes vid ditt ensliga lif i Stockholm, hvarföro inte flytta hit ned till oss? Kom till min sons, min kompagnons bröllopp. Det är en präktig pojke; du har inte sett honom sedan hans 6:te år." (Talar) Ja, det var en liten rar tjufpojk<', som alltid nöp min näsa rödblommig (Läser) "Min handel går förträffligt. Firman blir snart den förnämsta i Skåne. Ryck dig lös från ditt grubbel, din läsning, dina svärmerier, och skåda sjelf liuru en enda mans nit och verksam- liet gör samhället mera godt än tusen opraktiska sy- stemer för dess omskapande." (Talar) Skulle vara en liten sidospark åt mig. (Läser) "Skall då ett gagn- löst politiskt känn stöperi ännu i åratal skilja bröders hjertan från hvai andra? Jag har icke tid att varahvarken conservatif eller liberal nnmora" {lägger href- vet på bordet). Jaså, han politiserar inte mera. Men den som icke har en politisk mening i kritiska tider, den är en landsförrädare, sade den gamle Greken- Jag vill icke vara någon landsförrädare, jag reser till Californieh med mina idéer. — Jag är en farlig karl (ser sig omkring). Anna Greta hör mej väl inte? — Jag är en farlig karl! (Han tar en penna frånskrif- bordet och en blanksmorjsbutelj från ett kom af rum- met). Ja, det är jag! ~ Jag skall en gång fatta min penna, och jag {sätter pennan i buteljen) pka* smörja tipp — (Han tar stöflorna, som af Anna Greta ställts sid sidan af dörrn och går ut) mina guldvaskarstöflor till att börja med.

Fjerde Scenen.

HENRIK. (Ensam. Han Öppnar vid gubbens utgång fönstret derigenomj att han insticker handen genom en söndrig ruta och aftager fönsterhaken^ kryper sedan försigtigt in genom fönstret).

Mjuka tjenare, min goda farbror! Förlåt att jag gör min första visit på litet ovanliga vägar. Jaså, här bor således det der originalet. Jag sökte honom i staden, men ingen visste hvart han flyttat, under afvaktan på fartyget. Kaptenen var till att börja med obeveklig, men yppade slutligen hemligheten. Här är ön, här interims-residenset. Allting synes här huller om buller som i gubbens hjerna. (Bläddrar i böckerna). Oceana, jtiså Harringtous "Code de la communauté^ af Dezamy. ^Douze lettres d'un com- muniste ä un reformiste sur la communauté" af Cabet, — och der ligger Prudhons Quest ce que la proprietef Sköna pojkar! Thomas Morus Utopie opkså med i samlingen. "Le Tribun du peuple" af Babeuf! — Hvar fan har gubben fått tag i alla de här commu-nisterne? — Men- vänta mig! Har jag offrat porton dagar af en fästmans lyoksaiiga lif, för att på min fars förböner initiera mig med communistiska skrifter och for att rädda min galna farbror, så skall han också inte glömma mig så lätt. — Medan gnbben pysslar denite med sina stöflor, yill jag härinne för- bereda en strid på lif och död. (Han skrifver några rader på ett pappersark med förvänd stil). Se så der ja, de här stånddrabanterne till bokstäfver,

skola icke förråda mig för gubben, som är van vid mina Engelska sträckande vindthundar. {Han tar ett glas med vatten och sätter sig i gröna skrifstolen, med ryg- gen vänd mot dörren). Hvar har jag nu min gift- flaska? — Min kära farbror måste vara en elev af Berzelius för att kunna analysera den häriemonaden. Han kommer hitåt! — (Han häller något af flaskans mnehdU i vattenglaset, som får en hlågrön färg), Se- så, farväl nu på en liten stund, du snöda verld, med alla dina villor! Jag har tagit gift, jag är död, död som en fluga i Oktobernatten. (Han ^nker ned i stoln).

Femte Scenen.

HENRIK. STOFILIUS.

Stopilius (inkommer med den ena stöfveln, hvil- Icen han sätter i ett horn; han varsnar icke straxt den främmandej. Se så, nu är min ena guldvaskarid^ ftå skinande smord som den värsta nykterhetsvän. — Jag såg Anna Greta lyckligen landstiga hos Prestens. När hon återkommer, skall jag mottaga henne med förlofhingsringen i mitt fotbad och — (studsar för- skräckt tillbaka). Hvad är det? — En främmande karl itätinne! Hur har han kommit hit? — Jag har ju suttit straxt utanför dörrn. Herre min Gud! Det är en tjuf ! Och Anna Greta som är borta. — Han Bofver, tror jag? Ja, nog vet jag, att hederligt folkkan sofva uuäer sioa embetsiörL- äuningar, rnen en Tjnf, som Bofver på sin posi, det går för långt. Han är snyggt klädd, — kanske är han drucken, den olycks- fbgeln. Mod, Stofilius ! Du har ju moraliskt mod ! (Tar ner bössan frän väggen). Min bössidé är lad- dad, men — jag har aldrig handterat något skjut- f^evär. Herre Gud, om det skulle smälla af, och Anna Greta inte är till hands. — Det kan inte hielpas. Jag får lof att se litet militärisk ut. (Håller bössan långt ifrån sig). Hör på, han, min vän! — Hvad vill han ? — Herre Gud, det här är ju redan en för- nmak af Californien. — Men det kan inte hjelpas, idéen skall triumfera! — Hollah! — Verda! — Tro^ ban att man låter skrämma sig ? — Verda ! — Nej, han sofver som en tornväktare (närmar sig for sigtigt). Ett halfdrucket glas, ett papper med någonting skrif- vet. — Hvad vill det här — — (läser). "Hvem ni än må vara, ni, som eger denna lilla stuga, förlåt en olycklig, som flytt till denna ö, for att långt från menniskorna» blickar, i naturens och enslighetens sköte, ntanda« sin sista suck. Jag har tagit gift" {stirrar med fasa pä Henrik). Anna Greta! Hjelp! Hjelp! Jag dör, du dör, han dör. En fremmande karl i mitt hus! (ställer bössan mot väggen). Jag är ensam med ett annat lik! — Gift! Motgift! Mjölk och socker! Hvad är det i glaset? {Jian luktar). Omöj- ligt! Min näsa har glömt allt det lilla hon studerat i kemi — (/<5r tag i en stor glasbunke med mjölk). Se här, olycklige! Öppna era läppar; jag tror han rör på dem, han gapar, som en svalunge ! Nå, gudskelof, ännu är inte allt hopp förloradt. Drick, min vän! Anna Greta får skaffa sig en annan filbunke! Drick! Drick! Var så god och håll till godo!

Henrik {dricker djupt och långsamt). Tack!

Stofilius (utom sig af glädje). Han talar, jag har räddat ett menniskolif! Och du säger att jag är rädd, du, Anna Greta. — Drick! drick! — Orkar ni hålla bunken »jelf ett ögonblick? — Sä ja! Bra, bra!— Vänta lite, släpp inte glasbuiiken, ciricl? baru, drick! — (öppnar ett litet hoimskåp och tar fram en stor sockertopp). Se här, gudskel of, är socker! (han sträc- ker toppen mot honom). Tag er en bit! — Nej — jag dummar mig ju — ser ni, jag är ingen practicus. Herre Gud att Anna Greta skulle springa bort och gifta oss just nu också! (alar af en hit socker pä hordskanten). Det var en god idé. Der har ni soc- ker, min vän, det ska' vara bra mot somliga gifter, det minns jag sen gammalt (han stoppar hiten i Hen- riks mun). 8å der ja, drick nu på bit, så smälter det förr.

Henbik (Öppnar Ögonen). Tack, tack! Hvar är jag? Lefver jag? — Ha] hvem hindrar mig att dÖ? (griper hastigt efter giftglaset; Stoflius slits med ho- nom deromy segrar, och kastar glaset ut genom fönstret).

Stofilius. Olycksfogel!

Henrik {sjunker äter tillhaka). Jag måste då lefva!

Stofilius. Hvad heter ni, olycklige? Hvem är ni?

Henrik. Jag har intet namn, jag är ingen in- divid! Jag är en förtvinande lem af den stora sam- hällskroppen. Jag är en communist.

Stofilius (förvånad). En communist! (för sig). Jag trodde jag var den ende i Sverige.

Henrik (med pathos). Ha, Laubardemont! — Babeuf, Cabet, Prudhon, Louis Blanc! J mina herr- liga idealer for en purifierad menskliget! Hvi haf- vien J lemnat mig utan hjelp i nödens stund? Hvi hafven J störtat mig fram till randen af förtviflans afgrund !

Stofilius. Hvad! Ni känner desse ryktbare för- fattare, ni delar mina sympathier? Unge man, för- tvifla inte mera, kom till er sjelf, drick hte mera mjölk, ni har gästat en väns låga tjall.Henrik. Hvem är ni gamle gråhårsman, som återskänker mig lifvet? Är ni en synvilla eller är ni en lärjunge af den store Cabet, som hyiskar till mig de trösterika orden i en af sina grundlagar: ""Inte mera bekymmer för morgondagen, ingen tvist, intet hat, intet krig**!?

Stofilius. Sansa er, unge man. Jag är en af era trosbekännare. Mitt namn är Stofilius.

Henrik. Den store Stofiliust Assessorn Olaus Perpetuus Stofilius, han, hvars alla förföder varit idé- ernas heroer, han, hvars namn Professor Montdidier burit öfver till sina landsmän i Nya Yerlden, ett namn, som redan lik en segemyhet cirkulerat i alla Califomiska tidningar? Är ni den store Stofilius? Gif mig litet mera mjölk! Jag vill icke mera dö; nu först känner jag glädjen af att lefva.

Stofilius (/or sig). Det är en exalterad ung man, men han behagar mig. Och nu har jag ändt- ligen funnit en, som förstår mig {räcker Henrik mjölk" hunkerC),

Henrik. Utledsen vid hela menskligheten, för- tviflad öfver att i Sverige finna så fS sympathier för min heliga sak, har jag i Frankrike under fyra års tid studerat communismen. Jag har ruinerat mig för min sköna idé, och när jag nu ämnade med briggen "Dårskapen" resa öfver till Californien, icke for att samla guld, utan vishet, nekade mig den tyranniske kaptenen min enkla begäran af fri passage. — Men kommer en gång communismen till styret, vänta mig, du hjertlöse, då skall jag hämnas! (Han reser sig häftigt upp med knuten näfve).

Stofilius. "Ingen tvist, intet hat, intet krig", säger ju Gabet.

Henrik. I grundlagen, ja, men rättvisa och ve- dergällningsrätt framför allt. Nej, jag skall tiofallt hämnas!Stofilius (ängslig). Se så, stilla er, Era krafter tillåta inte . . .

Henrik. Mina krafter! Jag känner mig återigen stark som en björn {går häftigt af ock an).

Stofilius (afsides). Jag börjar på att bli litet rädd för min själsfrände.

Henbik. Inga titlar! Inga sociala distinctioner ! Inga klasser! Enhet och broderlighet. Kalla mig du, Stofilius. Jag heter Blixt von Wildt! — Ha, det är Ijufligt att träffa på beslag tade själar! (trycker gubben häftigt mot sitt bröst),

Stofilius (med jämrande stämma). Sakta, sakta ! Jag har gikt i axlarne.

Henrik. Gikten skall du dricka bort. Dricker du gerna vin?

Stofilius. Ja, såsom läkemedel, helst .dricker jag vatten.

Henrik. Då skall du i Californien bjuda mig på vio, så bjuder jag dig på vatten. Vi dela så natu- rens gåfvor och är o lyckliga båda.

Stofilius. Men hur skall bror Blixt v. Wildt komma till Californien?

Henrik. Ingenting simplare, jag delar din hytt, din bädd. Du är icke mycket fet af dig, och kom- mer nog att magra på resan.

Stofilius (för sig). Det hir är glada utsigter.

Henrik. (blir varse buteljkorgen). Ha, der har du ju vin i öfverflöd.

Stofilius. Bara som medikamenter under resan.

Henrik (tar upp en butelj och slår halsen af mot fönsterkanten), Was i st das?

Stofilius. Nej, vänta, jag har korkskruf.

Henrik. Man ska' alltid gå genaste vägen till njutningens mål. Jag hatar formaliteter likasom tommabuteljer (luktar på vinet). Engelskt portvin! {smakar), Godt att minnas {tar en annan bute/J; samma manöver).

Stofilius (suckande). Herre Gud! mitt rara Frankenfeldtska vin!

Henkik. Fy, Stofilius! Är du snål? En commu- nist är alldrig snål ! Han är rik genom sina bröder.

Stofilius (för sig). Ja, jag märker det

Henrik. Jag har aldrig haft någon förmögen- het. Jag har lefvat på skulder. Alla våra stora communister ha varit fattiga som' kyrkråttor. Deras rikedom har varit den herrliga idéen. — De hafva också derföre lättare bestått striderna med verklig- heten och egoismen. Att vara en Eotschild och tillika en af våra, det har hittills ansetts omöjligt. Du -har löst gåtan "en miniature", Stofilius. Du är rik, jag vet det. Också hafva tjugutvå af mina vänner i San Francisco redan fått ditt namn af mig, och snart skola de göra din personliga bekantskap.

Stofilius. Jag tackar allra ödmjukast!

Henrik (har emellertid framtagit tvä dricksglas ur hörnskåpet). I rapp<t känner jag mig redan hem- mastadd i denna lilla Noachs ark. Det är sympathi- ens makt. — Sätt dig, broder; vi skola dricka ett glas för Kobert Owen! den störste communisten! — Först skall jag likväl tacka dig för mitt lifs rädd- ning. Jag börjar nu att känna värdet af din gåfva.

Stofilius {för sig). Ja, det är för senl att ta den tillbaka, gunås.

Henrik (dricker, lägger högra benet vårdslöst upp på skrif bordet). Sublima tanke, att bereda lifvets alla njutningar lika åt alla. Dessa kolossala maga- ziner för landets alla produkter! Denna styrelse som bygger mitt hus, smickrar min säng, syr mina panta- longer, klackar min sko och stoppar mina strumpor. Deniia enkla klädedrägt lika för alla. Samma upp-fostran till sitt sjuttonde år och sedan fritf val af yrke! — {till Stofiliusy som ängsligt sökt att maka sina böcker och papper undan frän benet). Nej, tack Eror lilla, benet ligger bra så der ! — Ja, Stofilius ! vi skola bo i lika boningsrum, med lika möbler bredvid hvarandra. * Vi skola spraka om våra söner — ~

Stofilius. Våra söner! Jag för min del har inte den äran —

Henrik. Inte något äktenskap, säger Robert Owen ! Barnen tillhöra staten, tillhöra alla!

Stofilius. Det blir knäfveln så stora familje- middagar det. Nej jag har alltid vördat äktenska- pet. — Ja, ja, det förstås, att jag aldrig har varit gift. Med ett ord, jag kan inte gilla Bobert Owen !

Henrik (slår näfven i bordet). Jaså! Är du ovän till Owen? Reta mig inte, gubbe!

Stofilius (afsides). Herre min Gud ! Jag är all- deles ensam på ön med en sådan Kannibal ! (högt). Seså, drick nu, och stilla sig, min van! (De dricka, Henrik sitt glas i botten, Stofilius endast några droppar).

Henrik. Och detta allmänna grundkapital, hvartill och hvarför alla arbeta, och hvilket utströmmar lill de ensldldtas kassor, lik en välsignelserik källa, som i tusende bäckar vattnar fälten; hvilken snillrik tanke! . . . Adrig någon fattigdom, någon balance, någon cession — (vill slå i mera vin men buteljen är tom). Denna rika källa skall alldrig kunna tryta. — Jaså, vår gemensamma butelj är redan tom och om den skulle för någon tid utsina — hvad gör man då? - Jo, man har kärleksrika bröder. — {Han slår hälften af Stofilii tömda glas i sitt tomma). Man halfverar. — Sublima idé! (dricker åter i botten). Drick, Stofilius!

Stofilius (smuttar en droppa). Mitt lynne är sparsamhet och återhållsamhet.Henrik. Så mycket bättre! Lynnena kunna vara olika, också hos communister, — till att börja med åtminstone. {Han slår ytterligare hälften af Stofilii vin i sitt glaiy. Du dricker litet, jag mycket; deremot njuta yi båda lika. Vi halfvera noch ein mal, tills vi skaffat oss ett nytt grundkapital {går till butelf- korgen\

Stofilius {sakta). Herre Gud! Haii drieker ur allt mitt dyra och rara vin ! — (högt). Men hör på, min herre! Ännu

ha vi inte något communistiskt samhälle, och jag har bara ämnat studera dess principer i Californien.

Henrik. Nå så studera dess principer då.

Stofilius. Jag reser inte dit för att samla guld, jag, och jag har inte gått in på . . . Kort sagdt! Det der är mitt vin, min Herre!

Henrik {med imponerande hållning). Hvad är det för språk? — Detta är ett Californien i smått. En obebodd ö! Ingen verldslig Öfverhet ser jag till, och respekterar den dessutom inte mera. Här stiftar jag lag och skipar den i enlighet med begges våra principer. Svigta dina, så stå mina. Reta mig inte, gubbe!

Stofilius. Herre min Skapare! (sakta), Hvarför gaf jag honom mjölk och socker!

Henrik {som förut). Är detta din communism, förrädare!

Stofilius. Men så lugna er då, min vän; ni glömmer er ju oupphörligt: ^ingen tvist, intet hat, intet krig!**

Henrik. Tror du då att en communist föddes utan passioner? Är jag då icke en menniska som du, fast ji^ inte är gammal och bräcklig som en potpourri- kruka! — Dock, jag vill återigen tygla mitt häftiga lynne. Frihet, enighet, broderlighet! Vi skola dela de naturens gåfvor, hvars magazinsförvaltare du haräran vara på detta ställe, yi skola dela dem som bröder. Jag delar med dig alla dina artiklar. Men ehuru jag, å mio sida, för närvarande ingenting har, vill jag ändå ge dig repressalier. Da skall, förbanna mig, också dela med mig — min Californiska promenad-käpp. Nå hvilkendera ändan vill dn ha utaf ?

Stofilius (ängsligt, sakta). Är det der commu- nisternes division, så . ger jag den räkneboken knäfveln.

Henbik. Har du flera sofplatser än den der tältsängen?

Stofilius. Nej, Gunås.

Henrik. Hur länge har du legat i den?

Stofilius. I sju nätter.

Henrik. Godt, då ligger jag i min tur sju nät- ter. Sedan ligga vi ska£PÖtt«8, men du kan ha dina ben på ett par stolar. — Nå, är det inte rätt\-ist? Det är mer än rättvist, då du får båda stolarna för dig allena.

Stofilius. Ja, åh ja.

Henrik. Jaså, du försmår att dela mina åsigter?

Stofilius. Nej, gubevars, jag delar, jag delar!

Henrik (betraktar hans underkläder). Det var ett originelt plagg, det der storblommiga. Du ser ut som en apa om bena, men det är naturligt.

Stofilius. Är det naturligt?

Henrik. Ja, jag menar plagget. Det är en as- sociations-id^ deruti. Det är två beklädnadsartiklar som sammansmält till en. Jag tycker om dem.

Stofilius. Ja, men dem få vi inte rum i begge, om inte jag ska ha mina ben på stolama. Jag^har fått de här ben-idéerna till minne af min vän Pro- fessor Montdidier. . Det är nu ett år sedan, men då voro de splitter språngande nya.Henrik. Godt. Jag skall nyttja dem ett år till minne af dig. Så är det qritt.

Stofilius. Qvilt? Ja, meu det ar ju alltid jag som blir lidande?

Henrik. Jaså, du har ingen religion, ingen re- signation. Minns du inte hvad Cabet säger om reli- gionen? Communisterna äro fria och lyckliga. Belö- ning eller straff i en annan verld behöfvas inte för dem. Allting slutar med grafven. Men för dem som äro sjukliga, skröpliga, lidande här på jorden, för dem må det finnas om de så behaga till tröst en himmelsk sejour efter döden. Du finner väl nu, du gamla skröpliga gubbe, att du fÖr alla dina uppoffringar har en lön att vänta. Men jag, som ar frisk, stark och lefnadbglad, jag har min lycka i;edan här i

lifvet. — Nå, hvarför knt)tar du nu?

Stofilius [afsides, suckande). Ja, det har jag nu för att jag läst så mycket communism, men aldrig förr varit med om praktiken.

Henrik. Är du mycket arbetsam af dig, Stofilius?

Stofilius. Ja, Gudskelof, jag har alltid varit en myra.

Heneik. Godt. Jag är lat, så är det qvitt.

Stofilius. Är det qvitt?

Heneik. När vi för det stora gemensamma grund- kapitalet vaska guld i Californien, då skola vi alltid hålla oss tillsammans och du får arbeta för oss begge.

Stofilius. Åhå, min bror, man skall väl veta att tvinga dig.

Henrik. Tvinga en fri arbetare? Du är en dåre, gubbe!

Stofilius. Men din ambition, din pligtkänsla skall uppmana dig att arbeta, likasom den manar fo^- daten att slåss.Henrik. Jag är menniska, min bror, och jag rår inte för min karakter, mitt lynne. Jag har ett lättjefullt, men våldsamt sinnelag, och skulle jag be- kämpa detta, så blefve jag ju icke fri och lycklig så- som Cabet har lofvat mig.

Stofllius. Han slåss ju bara med sofismer.

Henrik. Men du är flitig, fromsint och efter- giften, hedersvän. Du är en passande kamrat för mig. Ack, Stofilius! Mina 22 vänner i San Francisco skola alla ansluta sig till dig. Du ska' bli vårt centrum, vår goda genius. Vi skola utgöra ett herrligt fost- brödralag, vi tjugufyra.

Stofilius (afsides). Herre Gud om jag vore till- baka i mitt goda stenhus på Hornsgatan med Fylax och Missan. Hellre ville jag dela samma fat med dem!

Henrik (för sig). Gubben börjar sucka, det låter godt. {Högt): Och är du inte nöjd med tjugofyra, så skaffar jag fyrtiåtta. Der är fullt med glada själar, och jag har lätt att göra bekantskaper. Vi två äro redan så oupplösligt förenade, som de siamesiska tvil- lingarna {tar gubben under armen). Hvad har du der i chatuUet, min lilla älskade Stofilius? {Pekar på ett stort beslaget chatull).

Stofilius (i ångest). Ah jo . . . det är litet lappri . . .

Henrik {med komisk öm ton). Får jag låna nycklarna?

Stofilius (darrande). »Jag har tappat dem.

Henrik {sätter två stolar, en aln från hvarandra, ocH ofvanpå dem chatullet. Han fattar sågen). Här har jag sågen, här är sågbocken. Skall jag offra åt communismen den här förrädaren i tvenne halfparter?

Stofilius (afsides och skälfvande). Det är ju ett rasande vilddjur, den der filan tropen! — Herre min Gud, om jag hade tio nyktra gensd'armer här.Henrik. öppna chatullet, lilla Stofilius! Jag: tycker om det som är fritt och öppet. ^Inga stängsel, inga murar^^y säger Cabet. Inga]ås och inga nycklar ! tillägger jag!

Stofilius (i det han tar nycklama ur fickan och öppnar). Ack jag känner igen hyartenda ord; han mördar mig med mina egna idéer

Henrik {som öser med händerna i guld- och siif- vermynten), Aha, du usle Midas! Holländska dukater, guineer och . . . francs. — Vexlar och goda papper ! — Har du läst Baheuf, din gamle drake?

Stofilius. Ja, gunås! (Stirrar med fasa pä Henrik),

Henrik. ^En enda menniska på jorden, rikare än sina likar, och jemnvigten är bruten, olyckor och brott skola öfversvämma verldenl'*

Stofilius. Men, om ni har en enda gnista heder i er, Herr Blixt von Wildt, så låt bli min egendom,

Henrik. Egendom! — Ah, har jag dig der, du gamle, grånade tjuf!

Stofilius ({söker samla allt sitt mod). Tjuf! Nej, det här går for långt! Min bössa är laddad, herre! Och om Anna Gfreta vore hemma, så skulle ni få se, att yi skulle skjuta er som en tjuf, {vill närma sig bössan). Och det gör jag ensam i rappet.

Henrik {går emellan honom och bössan). Stilla, gamle dåre!* Är jag en tjuf, jag, som ingenting har; — Nej, se dit, din skälm! {Pekar på skrinet).

Stolilius. Ja, jag ser min ärligen ärfda och genom arbete föirärfda egendom!

Henrik. All egendom är en stöld, du lömske förrädare! "La proprieté c'est le vol", säger Prudhom.

Stofilius (stöder sig mot skri/stolen). Ja, det är sant! Det här yar min dödsdom. Men Herr Blixt von Wildt, om det också skulle vara sant att egendomär en stöld, så är åtminstone inte stöld en egendom. Och ni skall inte tillegna er dessa pengar.

Henrik (lugnt). Nej bevars! Vi skola dela dessa skatter, min gubbe, och sedan frambära dem på ett hyende- till provisoriska styrelsen för communisteme i Galifornien. Man skall sedan tacka och ära oss båda för vårt vackra offer. Och våra statyer komma en gång att pryda torgen. Har å^ återkallat mig till lifvet, Stofilius, så vill jag af tacksamhet dela dina öden både till och efter döden. Det är också det enda jag kan dela. (Han får se assessorns hr ef från sm bror). Hvad är det der för bref, min gubbe?

Stofilius. Ett bref från min bror, men dess innehåll angår ingen annan.

Henrik (tar hrefvet hastigt, innan Stoflitis hinner göra det). En communist har ingen hemlighet för en broder. Förtroende heter grundstenen för vår herr- liga tempelbyggnad. (Ögnar genom hrefvet).

Stofilius (för sig suckande). Blygsamhet och finkänslighet måste den inte heta.

Henrik (hånleende). Der känner man igen den Inmpna krämarsjalen. (Läser) '^Jag har inte tid nu mera att vara hvarken konservatif eller liberal.** Li- kaså gema kunde han ha sagt: jag har inte tid att andas. Ja, politiken är den luft, hvarur jag dricker lifvet. Politiken faster vingar vid min tunga prosaiska kropp och lyfter dem mot solen.

Stofilius. Måtte det vara Icarus-vingar, så att jag en gång kunde slippa den plågoanden. O, hvar- för låt jag honom inte svälja hela sockertoppen utan delning!

Henrik (ögnar i brefvet). Dumhet! uselhet, lum- penhet utan like!

Stofilius (rycker af honom brefvet). Men det är hvarken dumt eller lumpet, min herre. Jag skall läsa sista hälften för er, jag. (Läser): ^J&g har inte tid numera att vara hvarken konservatif eller liberal. Jag tackar blott vår Herre, som är så konservatif atthan inte kastar kometerna ur si o a banor ned på dem, som vilja ha en uy himmel och en ny jord, och eå liberal, att han blundar för de vanvettiga, som vilja strypa folk, för att stänga anden inue i den döda kroppen. Kom, min gamla älskade bror, och. ånn hos mig din Utopi. Mitt hus, det är mitt rike, min hustru och jag reformera der alltefter som behofven bjuda. Min heder är min lagbok, nin kärlek är miu spira, ett älskadt minne min äregirighet, vänners tårar den mausolée jag önskar på min grathög." — Det är h var- ken dumt eller lumpet, min herre.

Hennik (gäckande). Sköna tankar! Läfontaine och Kotzebue, jag helsar edra vålnader!

Stofilius. Och jag skulle Önska att hvarken ni eller jag nånsin bjudit till att leka statsmän på ett lumpnare sätt. Birfilaren är ingen artist dorför att han får applåder vid dikeskanten, och jag börjar märka nu att bror min spelar renare toner än både herrn och jag.

Henrik. Ha! hvad jag hatar dem dessa lumpna, förmögna, rättrådiga, laglydiga familjefäder, med sin Gud, sin kung och sitt fosterland! sin stora och ak- tade slägt, sina heliga plägseder, sina vördade skuggor! sin långsamhet, sin mognande öfvertygelse, sina eviga stämskor i utförsbackarna, sina dubbeltyglar på lifliga hästar, sin isbill på

höstisen, sin bänkplats i kyrkan, sina öppna, hvardagliga, blåa bondögon med evigt samma klara, lugna blick. Dessa sengångare, som prof va grenen innan de krypa ut på den, dessa foster- landsvänner med sin årliga brandsyn på statsbyggna- den, ha, hfad jag hatar dem! Ack, om jag kunde slita dem i atomer, dessa frihetens hästiglar, likasom jag sliter i tusen bitar denna skamliga utgjutelse af en usel landsförrädare, en rå, en tölpig krämarsjäl! (vill rycka hrefoet af Stofiltus, men denne lyckas be- hålla det och stoppa det hos sig),

Stofilius. Håll opp, herre! Smäda mig, håna mig! plåga mig! Jag har förtjent syndastraffet att råka ut för en beslägtad själ, — men förolämpa intemin bror, Herre! Han är en ärans man, en heders- man. Vi äro födda tvillingar, han och jag, fast jag har blifvit en narr på gamla dagar ; men det rår inte han för. — Herre! Inte ett enda smädeord om min bror, för då blir jag ett vilddjur. Missan, hon var ett gammalt fromsint kräk, som jag, och rädd son^ en hare, som jag, men blef hon retad, så hade hon sitt moraliska mod, hon, som jag, och jag kan bli ett vilddjur, som ni, en äkta communist, som ni, och tar ni hälften af mitt hjerta, så kan jag rifva till mig hälften af edra ögon, Herre, ja, det kan jag, så gam- mal och bräcklig jag är. {Han sjunker maktlös ned i stolen^

Henrik. Stackars farbror, nu känner jag igen hans broderskärlek; min kur är våldsam, men krisen är snart förbi, och all min grymhet är ju för hans eget bästa. (Med korslagda armar) Hur löjlig aren gubbes vrede! En raket, som hväser och stiger och stiger — en blixt — och knall — och fall!

Stofilius. Ja, håna och begabba mig! En gubbe, som gör sig till en narr, förtjenar ingen medömkan. Der står mitt chatuU öppet. Låt oss dela, tag hälften af mina pengar, och tag hela min resebiljett på brig- gen "Dårskapen". Ees allena, och helsa era tjugutvå själsfränder. Jag blir qvar här hemma. Jag blir en aifälling, jag ger dem bin Hlle ohalfverad allihop!

Henrik. Välan! Så, sätt dig då och skrif dina kontraordres till kapten och skrif mitt namn på bil- jetten. Jag skäms också verkligen for en sådan kråk- skrämma till reskamrat som du.

Stofilius (sätter sig att skrifva), Kråkskrämma? Jaså, Jag skrämmer er kanske?

Henrik (medan gubben skrifver). Jag skall sätta > musik till hans libretto (skramlar med guldet),

Stofilius (sedan han skrifvit). Så der ja! Ack, måtte "Dårskapen" för evigt stanna i Californien, och måtte den aldrig hamna i mitt kära fädernesland! (Henrik räknar emellertid guld- och silfvermyr^ten i tvenne högar, i det han leende Jiocerar gubben).Sjette Scenen.

ANNA GRETA. DE FÖRRE.

Anna Greta {med hedröfvad uppsyn). Så der ja, AsseBsom, nu ä' yi så godt som till hälften gifta! PaBtom tar emot obs om en timma. (Hon går direkte fram tiU Stofilius, utan att märka Henrik^ som är pä Jwgra sidan),

Stofilius (bestört). Hvad säger du? Ä* vi till hälften gifta?

Anna Greta (fär se Henrik). Kors i alla dar, en främmande här!

Henrik. Jaså, min hulda sköna, är ni bror Sto- filii utkorade?

Stofilius. Ja, ja, det är gudskelof bara till hälften.

Anna Greta (förvånad). Gudskelof, säger Asses- sorn!

Henrik. Välan, Stofilius! Du har ofiirat mycket för mig, och jag, fattig fan! har inte kunnat egent- ligen göra något tillbaka. Men nu vill jag vara no- bel och göra ett oflfer för dig. Så äro vi qvitt. Jag ' hör att du är redan gift till hälften, välan ! Jag afstår från den andra hälften! (Torkar en tår ur sitt öga).

Anna Greta. Hvad vill det här säga?

Henrik. Jag har segrat på mitt hjerta, jag af- står ifrån er, mamsell! {trycker Anna Gretas hand). Ja, också jag kan inte giUa Robert Owen. Jag antager äktenskapet, jag, såsom Cabet och flera andra, och jag har redan valt min maka.

Anna Greta (afsides). Tänk om det vore en Bå'n der galen comminister!

Stofilius (förlägen). Kära Anna Greta, förlåt att jag besvärat dig med det der giftermålet, men . . . men du får fara med återbud; jag blir qvar i Sverige, du, och vårt äktenskap passade bäst för Califomien.

Anna Greta (i förtjusning). Nå så himlen vare pris och tack! Då ska' jag med glädje skicka hela kryddskorpsfastaget till comministrarne. Men att Fylax och Missan inte kunda fö lefva och höra de härorden ur Assessorns mun ! Och det är väl för sent att tänka på att dragga nu (snyftar). De oskyldiga kräken ! De lefde yisst aldrig som hund och katt tillsammans

Stofilius (rörd). Vi ska' skaffa oss ett par an- dra, min flicka, när yi komma ner till bror min, och brorsons bröUopp är förbi.

Henrik (frimodigt). Topp, min goda farbror! Jag skall skaffa er dem. Det är väl den minsta er- sättning jag kan ge Er, for allt Ert lidande i dag. Var inte ond på mig, min hedersfarbror!

Stofilius. Farbror?!

Henrik. Ja, jag är Henrik Stofilius, kompagnon till min far, Andreas Stofilius! Jag hade lofyat att kurera min älskade, men litet sinnessjuke, farbror! Och jag har gudskelof kunnat ärligt hålla ord. Ni känner inte mera igen lilla femåringen, som alltid fick nypa Er i Qäsan, och som hade sina tennsoldater på högvakt i era stora galoscher.

Stofilius (gladt). Är det du — (byter ton i allvar). Är det du din tjufpojke? — Nå, men förgift- ningen?

Henrik. Ett nödvändigt skämt, litet konstig le- monad. Jag har min båt bakom pilbuskama der nere, och har kommit in genom fönstret.

Stofilius (sårad). Min kära Henrik! Det var ett opassande och elakt gyckel, och det har inte bo- tat mig. Tvertom ! Anna Greta ! . . .

Anna Gbeta. Ja, jag far med återbud; jag gif- ter mig inte for andra gången.

Henrik. Men det skall bota er, min älskade farbror, ty ni skall snart med öppnade ögon se huru ert varma menniskoälskande hjerta lockat i snaran ert kloka hufvud. Professor Montdidier, ert ideal, som ni i era bref så förgudat, var en snillrik skälm, en förrymd kammartjenare, som blifvit arresterad i New- York.

Anna Greta. Ja, sa' jag inte det, när jag fick se hans markattspantalonger, att di voro gjorda for snedsprång.Stofilius (förvånad), Hvad säger du? En så- dan bedragare! Jag borde —

Anna Greta. Bränna upp hans "subemier" lefvande.

Stofilius. Ja, det 'ska bli din ^första tröst, min flicka.

Henrik. De flesta communister äro dylika rui- nerade sällar, och om en och annan styrts af ädla motiver, så har det varit en blind, som famlat efter ljuset. Vi skola icke håna ett missledt förstånd, när ett kärleksfullt hjerta fört det in på afvägar. 'Men ni, min farbror, ni borde likväl icke ha glömt er fordna uppriktiga gudsfruktan.

Stofilius. Jag glömma min gudsfruktan? — Henrik!

Henrik. Communismens grundidé, ehuru vacker den synes, är ändå irreligieus, ty den anser pennin- gen som den gudamakt, hvars åt alla lika fördelade gunst är nog, för att bereda' menniskans sällhet. Den förnekar visserligen icke Gud, men deremot menni- skans behof af en högre verld och hånar således hen- nes heligaste känslor, den förnekar —

Stofilius. Håll opp! Du har rätt, min gosse. Men nog lefva vi ändå i bra upp- och nedvända ti- der, då ungdomen predikar sans och stadga för grå- nade gubbar. Men du har gjort mig en tjenst för hela lifvet, min kära Henrik, och — dina barn ska ' få nypa mig i näsan, så många de bli.

Henrik. När människorna blifva fromma och älskeliga barn, som Ni, min farbror; när menni- skorna blifva englar; då är communismens tider inne, men dessförinnan — begär ingen himmel på jorden.

Anna Greta (rörd, med hopknäppta händer). Herre Gud, att inte Fylax och Missan fick lära känna en töcken brorson! — Gud bevare honom min söta Herre, och Gud bevare land och rike för alla moromoner, baptistrar och comministrar.

Ridån faller.

Svenska Theatern.

N:o öre.

1. Maghtet- Bläekstadius^ Lustsp^. 50.

2. Läkarm. Skådespel i 4 akter. 75. 8. En Födelsedag på Gäldstugan. 50.

4. Rika Morbror. Lustspel 50.

5. Engelbrekt och han» Dalkarlar. 75.

6. Stoekholm^ Weslerås och Upsala. 50.

7. Herr Dardanell och lians upp- tåg pä landet, 50.

8. 1846 och 1946. 50.

9. Jernbåraren. Skådespel. 50. 10. Hittebarnet. Lustspel. '1^. h. Positivhataren. 50. 12. Jmny eller Ångbåtsfärden. 35.

Samtliga af Å. BLANCHE. 18. Mäster Smith, af J. Jolin. 1 : —

14. Det Otroliga, af K. Kullberg. 50.

15. Femhundra Riksdaler Banko,

af M. Gramnr. 50.

16. En half million. Lustspel af dens. 50. 17 Symamsellema, af densk 75,

18. Barnhu^amen, af J. Jolin. 1: 85-

19. Bröstkaramellerna, af dens. 50'

20. Flickorna pä Söder. 50.

21. En revolution i mänan. 50

22. Prqfbladet eller Frihetens lön. 85, 28. Polkander i Stockholm. 50 24 Carl XII vid Pultava eller

Sista resursen. 50.

35. Tidens Strid. 50.

26. Polkander och hans Fru. 50.

27. Döden Fadder, af Blanche. 5Ö-

28. Komediantema, af dens. 50.

29. Den poUitske kocken af deus. 50. 80 Flickorna pä Norr. 50- 31. W*^ ^ <2**» af Topellus. 1: 60. 82. QusUtf Adolf och Seaton. 75. 38. En nyårsmorgoni Storkyrkotornet 85. 84 Lina Apan. Vådeyill. 25- 85. En Knall^ekt. 85'

36. Örebro fåfänga, af J. Jolin. 50'

37. Bin Ondes gåfva, af F. Hedberg. 50.

38. Min vän Löjtnanten^ af dens. 50.

39. När man inte har pengar, 50.

40. Också en ProfeU 50.

41. Och ändå rör det sig, 85.

42. Fyra dagar af konung Gustaf IIJ:s regering. ^ 75.

48. Tidningsskrifvaren. 75.

44. Läsarepresten. 75.

4.5. Längtan efter äfvenyr. . 7r».

N:o &re. 46. En midsommarnatt i Dalarne. 50*

47 En natt i Falkenberg. 56.

48. En god uppfostran. 50.

49. Aprilnarrit. 60.

50. För sent! 50.

51. / Bohuslänska Skärgarden 50.

52. Kusinen eller Studentäfventyret 50. ' 58. Blekingsjliekan 60.

54. Tiggarflickan. 50.

55. Den grå Paletån. 50

56. Lefve Fåfängan! 50.

57. Nyårsnatten på Mos^aeke. 75 .

58. VaV>orgsmesso-aftonen. 75.

59. En Hufvudpaseion. 50.

60. Huru tiden förändrar. 50.

61. Mitt andra Jag af Säfström. 50.

62. "På Qröna Lund". 76.

63. Hyresgäst och Husegare. 50.

64. Tomtegubbarna, af Hedberg. 85.

65. Elffungfr^un. 75.

66. Min hustru vill så ha det. 60.

67. Den Ondes Besegrare 75.

68. En Bengalisk Tiger. 50.

69. Blixt och Dunder. 50,

70. Andra Tider, Andra Seder af X. 50.

71. Tre för En, efter Bögh. ^ 50.

72. Bark, Park och Stark. . ' 50.

73. Det Höga C. 50

74. Doktorn och Apoihekaren. 50.

75. "På Kärlekens vingar". 50. 76r Mc^orskans krinolin. 50.

77. En kopp Thé. 50.

78. Han reser för att roa sig. 50.

79. Den sällsynte Ynglingen. 25.

80. Allas vår tant. 50.

81. Nyårs-Kommitén. 25.

82. Den resande Studenten. 50.

83. Den Tankspridde. 25.

84. Sanningsvännen. 25.

85. Calle Gläder. 25.

86. En gammal Gosse 50.

87. En svart^uk tok, 35.

88. Ett studentputs. 25.

89. Mamsell Garibaldi. 50.

90. Den svaga sidan. 50.

91. Ett Hfventyr i Humlegården. 50.

92. Bror Jonathan. 25. 98. Riksdagsmannen. 35.

94. Shitbalen. 25.

95. Få Hasse Ibaeken. 25.

öre.

96. frieri ooh/örttällning.

50

138. Polen Blöder!

2«k

' 97. Uumbö-OuinbQ-Ganggimg-

60.*

. 60.

98; ^iig-kaméi Dofkr. 1

: 26.

-25,

flfS. Herre 1 Var sS god och etc.

60.

141. Den gamla Aktrisen.

/ 26.

ioo. Maékungm.

25.

142. Itosa och Rosita.

60.

m. £rifmngsfe»ien.

25.

i43. Min Tants Planer. 1 .

50.

102. Mär man inte har nnible}'.

6Ö.

144. Min JSoh pä Gdl^au. ^

26.

108. OrpAetts i Underjorden.

50-

Ufi. N.o 1.

SO.

104. SUftbalen N:o 2.

30.

146. Bwt med Stånden ! ! !

26.

105. Ånnu engåag^^Den svaga sidau'\ 25.

147. Tidnings-Redaktrisen.

50."

106, Mllhet på Jloikor.

«6.

148. Frivilliga och MotvilUga-

50

107. Carl 8abeUräff och hmté rivaler. 26

14^. Friarn komner.

50.

108. Trollflaskan.

60.

150. Miukeradtn i Vindskammaren. 60.

109. /^tm

.75.'

1.51 En Liten Berått^se ulan)iamn. 60.

110. Mahmtörgar, af A. SfifstvfSin

26.

152. Xorr ofk Sgder.,

50.

111. Sven och liten Anna.

60.

158. En AfionitndéfhäOning.

25.

112. Aldrig /ör sent!

IP-

154. Under Aytöm^efi.

2.i.

118. fvä unga U^tnanler.

26.

155. Korp-Kirsti, ;

50.

lli. Inte en smnla jaloux.

•26.

15«. M)ölnarfröken; älf J. Jolip, .

[; —

115. Ulla skall på bal.

25.

157. Brölloppet på; Ulfäsa[af

m. m/tbägaren.' • . '

76.

HedVerg; 1

: 25.

117. TiU tinga I «« ftinj/j»/

60.

158. Sten Siwi^e den yngre, Kihhm.

l: —

lis. Jaghei^tmmgån^^éni/ih-lutetu 50.

159. ^« Åfvéntu^^ af R. Giwtafssoii

.25,

119. F« öro aWa 2t*a..

60.

160. i>e iVy{/»y<«, »f BjörnslietBe..

120. En Söndag på Amager.

&D.

BJOrnsou.

50..

t2l. D« ö«grgf« Pömaderm;

50.

161. Tiim-tnin fru.

50.

122. Sfwwncr t (ir(J^Ä»i-. '

76..

162. l>ä Mn-J, af Moreau.

5t).

128. Äerr Jönssons äfveniyr i Spaniel

.éo.

168. En Cimmunisi. af J, Joli*».

25.

124. Amm-Stinas ithusiomr.

75.

•>

125. Ä<t««»«Äater«».

12«. Kérleken pä Sotnntämfije.

50. 26.

l»Srskil4» ttlgifiie Ir0<

127. £« StockholmsgeiHe.

50.

Sommarh/ventyr pä Itjurgärden.

85.

1^8. Famg pä mvnt.

^0.

HomoepaUsk kur.

86.

129. £«l /rtm- • Wéstwgöthlaitd.

50.

Min lyckliga S^ema, af Scribe.

50.

25.

Stuéenten och horns Älskarinmu.

36.

25:

AmiiUtten eller Ettparadispå vinden 35.

ll|2; 2>«»j otyckUge ålskaretu

26.

Liiia Bértha. \

.60.

75.

Mitf, hustrus andrt man.

50. .

l-ki: -Studentens Me0natt.

25.

MaUni Bröllop, af Sftfströiu.

85.

IttBf. Mmnrnas Ovise.

25

Rosen pä Kungsholmen..

60.

lééi En Komedi, BlJoWu.

75.

Dottersonen.

50.

137. WermMndingame.

75-

mpperboden, af Safström

86.

Stockholm. Alb, Bonniers BoktryckciH, }å()d.